

Hoivamenopommi jää suutariksi?

Terveiden elinvuosien määrä lisääntyy

Lisää terveitä, toimeliaita vuosia

Suomi on Parkkisen mukaan siirtymässä eläkeläisten yhteiskunnaksi ja jopa niin, ettei paluuta enää ole. – Olemme tulevaisuudessa sellainen yhteiskunta, jossa asuu puolitoista miljoonaa eläkeikäistä runsaan viiden miljoonan väestöstä ja jolla on nykyiseen verrattuna kolminkertainen määrä vanhusväestöä eli 80 vuotta täyttäneitä. Nyt vanhuksia on 210 000 ja 65 vuotta täyttäneitä eläkeikäisiä 850 000 henkeä.

Parkkisen viesti on, että ikääntyneen väestön määrän kasvu kyllä lisää tarvetta lisäpanostuksiin terveys- ja sosiaalipalveluissa, mutta ei sellaisissa mitoissa, joista on varoiteltu.

Viesti vanhenevasta yhteiskunnasta on tutkimuspäällikkö Pekka Parkkisen mukaan tehty synkäksi, vaikka siihen ei ole mitään syytä, jos talouskasvu ei romahda. – Selviämme haasteesta, eikä ole mitään syytä pelotella kansalaisia eläke- ja hoivamenopommeilla.

Julkisten sosiaali- ja terveysmenojen jättimäistä kasvua ennustavissa laskelmissa on oletettu, että näiden palveluiden kulutus lisääntyy huomasti. Tutkimustiedon valossa on kuitenkin todennäköistä, että julkisten hoito- ja hoivapalvelujen tarve siirtyy elinajan pidentyessä myöhemmälle iälle, Parkkinen sanoo.

Lisäksi on se, mistä ei uskalleta puhua ääneen: kohtueläkkeellä oleva, työssäoloaikanaan yksilöllisen työterveyshuollon palveluihin tottunut eläkeläinen ostaa jatkossakin ainakin osan palveluista

yksityiseltä puolelta, mikä hidastaa julkisten menojen kasvua.

Jos vielä vuodepotilaaksi iän tai sairauden vuoksi joutumista voidaan kuntoutuksella siirtää eteenpäin, paljon puhuttu hoivapommi jää suutariksi, vaikka ikääntyvien määrä kasvaakin. – jos raskaan verovaroin rahoitetun hoidon terminaalivaihe ei olisi jatkossakaan sen pitempi kuin nykyään, jäisivät julkiset sosiaali- ja terveysmenot tulevaisuudessa huomattavasti pessimistien arviota pienemmiksi.

Eivät 1940-luvun ikäluokat ole enää ainoita suuria ikäluokkia

Tulevaisuuden meno- ja tarkasteltaessa Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen VATT:n tutkimuspäällikkö Pekka Parkkinen ei hyväksy suurten ikäluokkien rajaamista vain 1940-luvun jälkipuoliskon ikäluokkiin. – Kun katsomme tulevaisuuteen, ei kannata muistella menneisyyden vauvamääriä. Vuosina 1947 ja 1948 syntyi kyllä ennätysmäärä vauvoja – 108 000 vauvaa molempina vuosina – mutta näistä ikäluokista elää välillisiä veroja, tutkimuspäällikkö Pekka Parkkinen toteaa.

väestön suuret ikäluokat ulottuvat 1960-luvun puolella välissä syntyneisiin saakka. Juuri tästä syystä siirtymävaihe ikääntyvän väestön yhteiskuntaan kestää vielä kolme vuosikymmentä.

Yksioikeiset, pelkkiä syntyneiden määriä vertailevat laskelmat johtavat Parkkisen mukaan muutenkin harhaan. – Niiden perusteella on jo kauan peloteltu työvoimapulalla ja muilla ikävyyksillä. Vaikka esimerkiksi työikäinen väestö ei enää juuri kasva, voi työvoimareservien turvin työllinen työvoima lisääntyä parilla sadallatuhannella hengellä, Parkkinen sanoo.

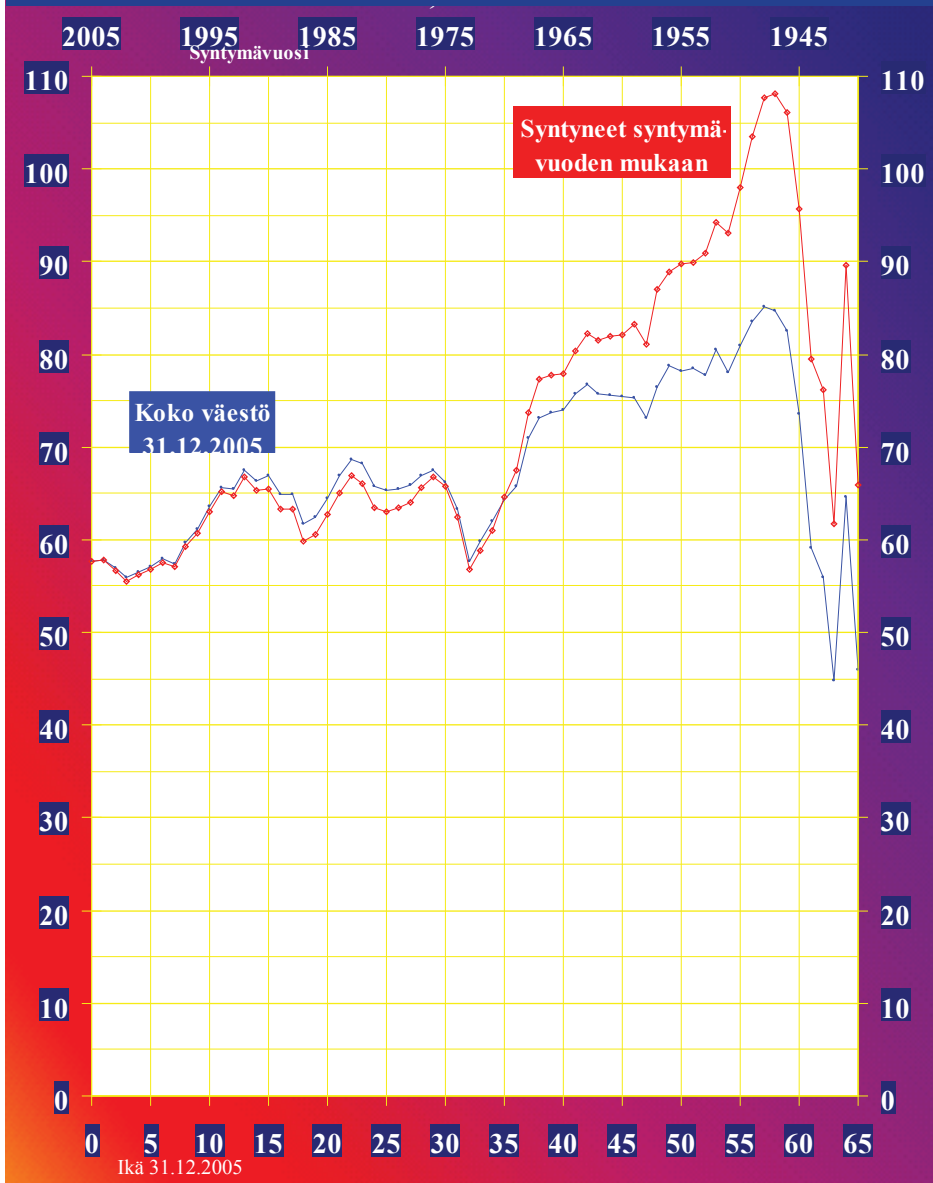
Suomalaistutkimusten mukaan eliniän piteneminen on tuonut meille lisää nimenomaan terveitä elinvuosia. Varsinainen vanhuus alkaa nykyisin vasta 80 vuoden jälkeen, eikä kaikilla silloinkaan. Raihnaisuusvaihe, jolloin tarvitsemme raskasta hoitoa, ei näytä menneisyyden valossa pitenevän.

Tällaisen hämmäntävän tuloksen antoi tutkimus, jossa verrattiin suomalaisen väestön terveyttä 1980-luvun loppupuoliskolta lähtien. Tämän tutkimuksen mukaan suomalaiset saivat keskimäärin kolme tervettä elinvuotta lisää, mutta rai-

hnaa pelotella sen enempää eläke- kuin hoivamenopommillakaan, vaikka Suomesta tulee käsi kädessä Japanin kanssa ensimmäinen eläkeläisten yhteiskunta maailmassa. – Ikääntymisen haasteesta selvittää kohtuullisen talouskasvun jatkuessa. Kehityksessä on paljon myönteisiä piirteitä, vaikka pessimistit eivät niitä hevin huomaa, hän sanoo.

tilastoja analysoiva tutkimuspäällikkö Pekka Parkkinen Valtion taloudellisesta tutkimuskeskuksesta VATT:sta.

Suomessa syntyneet syntymävuoden mukaan sekä koko väestö 31.12.2005 iän mukaan, 1000 henkilöä

”Terve eläkeläinen on syrjäseudun kunnalle siunaus eikä kirous”

Tulevaisuuden eläkeläiset ovat paitsi parempikuntoisia myös parempituloisia kuin tämän päivän eläkeläiset. He maksavat veroja, ostavat työvaltaisia palveluja ja synnyttävät näin uusia työpaikkoja.

Eläketuloista maksetut kunnallisverot ovat koko ajan kasvaneet. Kaavamaisesti esitetty eläkejärjestelmässämme elävien kirjoista poistuvan

sairaana kansaneläkeläisen tilalle tulee täyttä työeläkettä saava terve ihminen, joka kuluttaa eläkkeensä maksaa siitä välittömiä ja välillisiä veroja, tutkimuspäällikkö Pekka Parkkinen toteaa.

Pihtiputaan mummo voi anteeksipyytelyn sijaan kohentaa ryhtiään ja röyhittää rintaansa jo nyt. – Meillä on paljon sellaisia syrjäseutuja, joil-

ta työikäiset ovat joukoittain lähteneet pois, jolloin siellä asuu nyt suhteellisen runsaasti eläkeläisiä. Kun nämä mummot ja papat saavat vuosi vuodelta yhä parempaa eläkettä, on kyseessä itse asiassa elvyttävä ruiske koko seutukunnalle.

Eläkeläiset eivät nimittäin lähde minnekään, vaan ostavat paikallisesta kaupasta ruokaa, maksa-

vat vuokransa ja yhtiövastikkeensa, katumaksunsa ja kiinteistöveronsa, ajavat taksilla, käyvät kampaajalla ja kuntosalilla, fysioterapiassa ja yksityislääkärillä. Ja eläkettään ei maksa kunta, vaan eläkkeet tulevat eläkeläistoksista. Verot ja taloudellinen aktiviteetti sen sijaan jäävät kunnan hyväksi.

Parkkinen luonnehtiikin tervettä eläkeläistä

suoranaisesti siunaukseksi syrjäseudun kunnalle. – Raskasta palveluakin tietysti jotkut ennen pitkää tarvitsevat, mutta raihnaisuus aika ei tulevaisuudessa välttämättä keskimäärin lisääny, vaikka elin aika kasvaa.

Tasasuuria ikäluokkia riittää 20 vuotta

Ikä 31.12.2005	Synt. vuosi	Todell Väestö 1000 henkeä
25	1980	65,300
26	1979	65,422
27	1978	65,878
28	1977	66,934
29	1976	67,554
30	1975	66,186
31	1974	63,297
32	1973	57,600
33	1972	59,832
34	1971	61,999
35	1970	64,300
36	1969	65,737
37	1968	70,895
38	1967	73,076
39	1966	73,695
40	1965	73,995
41	1964	75,666
42	1963	76,751
43	1962	75,780
44	1961	75,562
45	1960	75,433
46	1959	75,313
47	1958	73,074
48	1957	76,521
49	1956	78,733
50	1955	78,205
51	1954	78,453
52	1953	77,707
53	1952	80,529
54	1951	78,074
55	1950	80,997
56	1949	83,526
57	1948	85,131
58	1947	84,751
59	1946	82,490
60	1945	73,575
61	1944	59,069
62	1943	55,897
63	1942	44,790
64	1941	64,649
65	1940	45,970

Suomi ja ikääntymisen haaste

Suomi on nyt maahanmuuttovoittomaa, mistä syystä nuorten ikäluokkien osuus kasvaa, vaikka syntyvyys ei ole suurentunut. Suhdeluku kuusikymppisten ja kaksikymppisten välillä muuttuu koko ajan kaksikymppisten eduksi, kun suurimmat ikäluokat ohittavat 60 vuoden iän.

Jos vuodepotilaaksi joutumista saadaan kuntoutuksella siirrettyksi eteenpäin, hoivamenot lisääntyvät arvioitua hitaammin.

Eläkejärjestelmässämme keskieläkkeet paranevat lähivuosikymmeninä keskipalkkoja nopeammin, sillä päättyvät eläkkeet ovat huomattavasti pienempiä kuin alka-